

College van burgmeester en wethouders van Alblasserdam
Postbus 2
2950 AA ALBLASSERDAM
tevens per e-mail: gemeente@alblasserdam.nl

datum 12 februari 2025
onderwerp zienswijze

uw kenmerk Zaaknr. 2024-0129255
uw brief van -

ons kenmerk Beaumix
bijlage(n) 1

**ZIENSWIJZE WIJZIGING OMGEVINGSPLAN GEMEENTE
ALBLASSERDAM OP THEMA BODEMKWALITEIT**

Geacht college,

Hierdoor dienen N.V. HVC en HVC WASH B.V. (hierna 'HVC') een zienswijze in tegen het ontwerp omgevingsplanwijziging bodemregels van de gemeente Alblasserdam, zoals deze tot 15 maart 2025 ter inzage ligt.

Inleiding en strekking zienswijze

De zienswijze van HVC betreft het onderdeel bodemkwaliteit en dan in het bijzonder, maar nadrukkelijk niet uitsluitend artikel 11.19 van het (ontwerp)omgevingsplan.

HVC zal in deze zienswijze uitleggen dat een algeheel verbod om AVI-bodemassen toe te passen als bouwstof niet nodig én niet wenselijk is. Zo'n verbod zal HVC en dus ook uw gemeente, aandeelhouder van HVC, belemmeren in het bereiken van haar doelstellingen op het gebied van het recyclen van grondstoffen. Een verbod en daarmee vergunningplicht zal tot gevolg hebben dat gereinigde bodemassen niet meer gebruikt zullen worden als ophoogmateriaal. De afzet van deze bodemassen komt dan in gevaar. Een verbod strookt bovendien niet met het landelijke beleid voor gereinigde bodemassen. HVC stelt daarom voor om een uitzondering te maken voor gereinigde bodemassen die voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen, zodat tevens het belang van het milieu wordt gediend.

Toelichting

HVC onderschrijft de gedachte achter de voorgenomen omgevingsplanwijziging, namelijk het beschermen van het milieu. Juist met oog op dit belang reinigt HVC al sinds 2016 haar bodemassen en heeft zij diverse obstakels overwonnen. HVC vormt al jaren de voorhoede als het gaat om het integraal wassen van haar AVI-bodemassen. Zij heeft als eerste afvalenergiecentrale (hierna 'AEC') invulling gegeven aan de Green Deal Verduurzaming nuttige toepassing AEC-bodemas, ondertekend op 7 maart 2012 door de Staat c.q. de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, en verschillende AEC's, waaronder HVC.

In 2021 zijn er bij de aanleg van de N206 in Katwijk batterijen in het eindproduct aangetroffen. Hoewel het eindproduct voldeed aan de toen geldende normen én de negatieve beeldvorming rondom gereinigde bodemassen niet op feiten was gebaseerd, heeft HVC mede hierin aanleiding gezien het reinigingsproces stelselmatig te verbeteren. En met succes, want de bodemassen van HVC voldoen thans aan de kwaliteitseisen voor niet-vormgegeven bouwstoffen uit de Regeling bodemkwaliteit 2022

en de aangekondigde strengere normen voor restmetaal en batterijen. Over de kwaliteit en veiligheid van de door HVC gereinigde bodemassen bestaat anno 2025 geen twijfel meer.

Het reinigen van bodemassen is niet goedkoop. Het is zelfs aanzienlijk duurder dan geïmmobiliseerde toepassing. Daarom kiezen tot op de dag van vandaag veel andere AEC's voor de goedkopere route van immobiliseren. De landelijke overheid vindt dit onwenselijk. Zij heeft via het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat laten weten dat zij een voorstander is van het reinigen van bodemassen en dat het daarom belangrijk is dat gereinigde bodemassen adequaat kunnen worden toegepast.

In het ontwerp-Circulair Materialenplan, onderdeel Afvalplan assen AVI's, zoals dat tot en met 18 februari 2025 ten behoeve van inspraak ter inzage ligt, staat onder andere dat gestuurd gaat worden op het reinigen van bodemassen tot een materiaal dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor niet-vormgegeven bouwstoffen. En dat voor AVI-bodemassen die na het opwerken voldoen aan deze kwaliteitseisen het ontwerp-CMP geen beperkingen kent. Anders gezegd, het belonen van het reinigen, in de vorm van vrijstelling van maatregelen en vergunningplichten, is wenselijk als flankerend beleid om het reinigen van bodemassen als de standaard werkwijze geïmplementeerd te krijgen en te houden.

De keuze van de gemeente Alblasterdam om in het (ontwerp)omgevingsplan op te nemen een algeheel verbod om AVI-bodemassen toe te passen is niet in lijn met het ontwerp-Circulair Materialenplan. Het wijkt af van wat tijdens bijeenkomst bodemas van 12 november 2024 door verschillende partijen, waaronder vertegenwoordigers van de landelijke overheid, de VNG, de ODNL, het IPO en de bedrijfstak gezamenlijk is geconcludeerd. HVC verwijst u graag naar het bijgevoegde verslag van de Speciaal Regeringsvertegenwoordiger [REDACTED] en vraagt u om goede nota te nemen van conclusie 3, 'Actief uitdragen dat vergunningsplicht niet geldt voor gereinigde bodemas'.

3. Actief uitdragen dat vergunningsplicht niet geldt voor gereinigde bodemas.

Conform de Regeling bodemkwaliteit 2022 kan gereinigde bodemas veilig worden toegepast.

Geconstateerd wordt dat de Omgevingswet (ingevoerd per 1 jan. 2024) hierbij in de weg kan staan (mogelijkheid tot aanvullende eisen lagere overheden, positie vergunningsverlener daarin soms lastig).

Er wordt in het verlengde hiervan afgesproken om ODNL met expertise en capaciteit zodanig in positie te brengen dat ODNL landelijke aanwijzingen kan geven, zoals in het onderhavige dossier over bodemas.

Actie: De gezamenlijke partijen communiceren richting alle betrokkenen dat dat er geen sprake is van vergunningsplicht inzake gereinigde bodemas, en kunnen daarbij verwijzen naar de Regeling bodemkwaliteit 2022. In het verlengde hiervan is er in principe geen vergunningsplicht voor de tijdelijke opslag van gereinigde bodemas (met in achtname van artikel 4.431d, Besluit activiteiten leefomgeving).

Verder onderzoekt SCRE de mogelijkheid tot versterking van de positie ODNL.

HVC meent dat in artikel 11.19 of op een andere wijze moet worden voorzien in een uitzondering op het verbod op het toepassen van AVI-bodemassen als bouwstof voor zover het gaat om gereinigde bodemassen. Een algeheel verbod en daarmee vergunningplicht (BOPA) zal in de praktijk niet werken en uiteindelijk leiden tot het toepassen van schaarse primaire grondstoffen, zoals schoon zand. HVC kan en wil een en ander uitgebreid toelichten, maar in het kader van deze zienswijze volstaat zij met de opmerking dat gereinigde bodemassen hoofdzakelijk, zo niet uitsluitend worden toegepast als ophoogmateriaal. Voor de gebruikers van dit materiaal is er (te) weinig tijd tussen het moment van vergunningverlening en het moment van uitvoering. Vergunningverlening blijkt in de praktijk bovendien een onzekere factor te zijn en dat heeft grote gevolgen voor de planning. Niet in de laatste plaats, omdat het toepassen van gereinigde bodemassen in het begin van het project zit. In de praktijk wordt ophoogmateriaal zo snel als mogelijk aangebracht, om zettingen voldoende tijd te geven om grotendeels uit te werken. Het finale ontwerp is dan nog niet uitgekristalliseerd.

Slotsom

HVC verwacht dus dat ongewijzigde vaststelling van de eerste wijziging van het omgevingsplan, onderdeel bodemkwaliteit, de afzet van gereinigde bodemassen nadelig zal beïnvloeden en bovendien geen bijdrage zal leveren aan het doel van deze wijziging, bescherming van het milieu. Het zal slechts leiden tot een toename van het gebruik van primaire grondstoffen. Het zal betekenen dat het voor HVC lastiger gaat worden om haar doelstelling, en die van haar aandeelhouders, op het gebied van het recyclen van grondstoffen te realiseren. HVC vertrouwt er daarom op dat uw college en raad naar aanleiding van deze zienswijze niet over zal gaan tot een algeheel verbod en vergunningplicht voor gereinigde bodemassen, maar voor gereinigde bodemassen die voldoen aan kwaliteitseisen een uitzondering zal treffen.

HVC is uiteraard bereid en beschikbaar voor een nadere toelichting op deze zienswijze. HVC zal de komende periode ook het initiatief nemen voor een gesprek met de gemeente over het onderwerp gereinigde bodemassen.

Met vriendelijke groet

HVC

Aan het einde van de middag hebben we met elkaar het volgende geconcludeerd:

Datum
28 november 2024

1. **Ingrijpen op onjuiste beeldvorming is noodzakelijk.** De publieke opinie kan te gemakkelijk aan de haal met 'bodemas' (precedent Katwijk, RTV Maastricht - Protest tegen gebruik Beaumix bij Rijkswaterstaat). Het onderscheid tussen niet-gereinigde en gereinigde bodemas moet duidelijker gemaakt én gecommuniceerd worden; er mag geen twijfel meer kunnen ontstaan over de kwaliteit en veiligheid van gereinigde bodemas. De diverse partijen aan tafel hebben hierin een actieve rol, waarbij het primaat bij de bedrijven zelf ligt (zie ook onder 2).

Ter ondersteuning: in het CMP (8 januari 2025 ter consultatie) wordt opgenomen dat alle bodemas die wordt toegepast als bouwstof, na inwerkingtreden van het CMP en na een door de regering bepaalde periode, gereinigd moet worden.

Actie: Betrokken partijen aan tafel zorgen - voor zover zij dat niet al doen - voor juiste beeldvorming.

2. **De sector garandeert veiligheid en éénduidige kwaliteit van hoogwaardig bodemas.**

De Vereniging Afvalbedrijven onderschrijft deze ambitie en transitie en werkt daaraan pro-actief mee. Kwaliteit en veiligheid marktaanbod zijn noodzakelijk om het vertrouwen in gereinigde bodemas te herstellen.

Actie: Alle bodemwas-wassers en koepelorganisatie VA.

3. **Actief uitdragen dat vergunningsplicht niet geldt voor gereinigde bodemas.** Conform de Regeling bodemkwaliteit 2022 kan gereinigde bodemas veilig worden toegepast.

Geconstateerd wordt dat de Omgevingswet (ingevoerd per 1 jan. 2024) hierbij in de weg kan staan (mogelijkheid tot aanvullende eisen lagere overheden, positie vergunningsverlener daarin soms lastig).

Er wordt in het verlengde hiervan afgesproken om ODNL met expertise en capaciteit zodanig in positie te brengen dat ODNL landelijke aanwijzingen kan geven, zoals in het onderhavige dossier over bodemas.

Actie: De gezamenlijke partijen communiceren richting alle betrokkenen dat dat er geen sprake is van vergunningsplicht inzake gereinigde bodemas, en kunnen daarbij verwijzen naar de Regeling bodemkwaliteit 2022. In het verlengde hiervan is er in principe geen vergunningsplicht voor de tijdelijke opslag van gereinigde bodemas (met in achtneming van artikel 4.431d, Besluit activiteiten leefomgeving).

Verder onderzoekt SCORE de mogelijkheid tot versterking van de positie ODNL.

4. **Afdekken mogelijke financiële risico's bij het inzetten van producten/ processen t.b.v. circulaire economie.**

Actie: SRCE onderzoekt de mogelijkheden voor een dergelijk CE-garantiefonds bij Invest-NL, bedrijfsleven.

Datum
28 november 2024

5. **Gebruik circulaire bouwstof bevorderen en op (nader te bepalen) termijn opnemen in aanwijzingen/ aanbestedingen.** Overheden (o.a. RWS, coalitie bestrating) kunnen het verschil maken door de toepassing van circulaire bouwstof in aanwijzingen/ aanbestedingen als preferente bouwstof te bevorderen en op termijn op te nemen.

Actie: Overheden (zijnde ODNL, RWS, ILT, provincies, gemeenten en SRCE)

Binnenkort komen we bij jullie terug om genoemde acties verder uit te werken.

Met dank en een hartelijke groet,

[Redacted signature block]

Gemeente Alblasserdam
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam

Postbus 5
2970 AA Bleskensgraaf
T 088 75 15 000

Zaaknummer:1238156

Datum: 24-02-2025

Onderwerp: Zienswijze omgevingsplan
gemeente Alblasserdam

Beste heer, mevrouw,

Via de mail zijn wij op de hoogte gesteld van de terinzagelegging van het ontwerp van het ontwerp omgevingsplan gemeente Alblasserdam. We hebben kennis genomen van de stukken. In uw omgevingsplan stelt u de regels vast met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Wij maken daarom graag van de gelegenheid gebruik om vanuit onze visie (en planregels) een zienswijze op uw Omgevingsplan in te dienen. Dat doen we met name uit het perspectief van onze regio.

Wij kunnen ons als gemeente vinden in de regels welke zijn opgenomen in het Omgevingsplan. We reageren door middel van deze zienswijze alleen op een onderdeel van de afspraken die gemaakt zijn in het regionale bodembeleid.

Reactie

Onze zienswijze heeft betrekking op de afspraken die zijn gemaakt in het regionale bodembeleid. In het kader van ervaringen zien wij graag een bepaling opgenomen, die aanvullend op de regels in het ontwerp-omgevingsplan ook reguleert dan bij onverhoopte schade aan de omgeving de eigenaar verantwoordelijk is voor de schade én in staat is de kosten voor sanering te dragen.

Conform de gemaakte afspraken verzoeken wij daarom om in de het omgevingsplan toe te voegen, zoals ook door ons is opgenomen:

De eigenaar dient ten genoegen van het bevoegde gezag (= de gemeente) aan te tonen, dat hij in staat is om de negatieve gevolgen van het toepassen van stoffen in het kader van activiteiten, zoals bedoeld in Afdeling 1.5 Toepassen van bouwstoffen, Artikel 1.10 Verbod toepassen van de bouwstoffen immobilisaten, AVI-bodemassen en staalslakken, Afdeling 1.6 Toepassen van grond of baggerspecie Artikel 1.11 Verbod op toepassen thermisch gereinigde grond, te voorkomen en eventuele uit die toepassing voortvloeiende milieu- dan wel gezondheidsschade volledig te vergoeden.

Wij vragen u als gemeente Molenlanden rekening te houden met de gemaakte regionale afspraken en uniformiteit te hanteren rondom het bodembeleid. En de regel in de

artikelsgewijze toelichting op Afdeling 1.5 Toepassen van bouwstoffen, Artikel 1.10 Verbod toepassen van de bouwstoffen immobilisaten, AVI-bodemassen en staalslakken, Afdeling 1.6 Toepassen van grond of baggerspecie Artikel 1.11 Verbod op toepassen thermisch gereinigde grond op te nemen.

Daarnaast willen we u aangeven dat de betreffende gemeenten Gorinchem en Molenlanden het ontwerp van de omgevingsplanwijziging met de in de zienswijze opgenomen wijziging/toevoeging in procedure zullen brengen.

Hopende dat u deze wijziging/aanvulling mee kunt nemen en verwerken in het definitief ontwerp van het Omgevingsplan.

Contact opnemen

Mocht u vragen hebben over bovenstaande zienswijze dan kunt u contact opnemen met [REDACTED]

[REDACTED] van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Molenlanden,

Jan Lock, wethouder

07 MRT 2025

akd

AANGETEKEND

AAN De Raad van Alblasserdam
P/a Burgemeester en wethouders van gemeente
Alblasserdam
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam

VAN

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

PER E-MAIL gemeente@alblasserdam.nl

POSTADRES Postbus 4302
3006 AH Rotterdam
WEBSITE www.akd.nl

DATUM 6 maart 2025
ONDERWERP Heros/Bodemas – zienswijze Bodemregels
ONS KENMERK 1001521

Geachte leden van de raad,

Van 31 januari 2025 tot en met 14 maart 2025 ligt het ontwerpbesluit 'eerste omgevingsplanwijziging bodemkwaliteit' (hierna: "**het Ontwerp**") voor inspraak inzage. Hierbij dient Heros Sluiskil B.V. (hierna: "**Heros**") een zienswijze in op het Ontwerp.

1 INLEIDING

- 1.1 Deze zienswijze heeft betrekking op de toevoeging van paragraaf 11.1.3 aan het omgevingsplan Alblasserdam. De voorgestelde paragraaf 11.1.3 betreft de activiteit "toepassing van bouwstoffen op of in de landbodem". Artikel 11.19 van die paragraaf verbiedt de toepassing van AVI-bodemmassen, immobilisaten, grondstabilisatie, metaalslakken of bouwstoffen die voor meer dan 20 gewichtsprocenten uit AVI-bodemmassen, immobilisaten, grondstabilisatie of metaalslakken bestaan. Deze zienswijze heeft betrekking op AVI-bodemmassen, immobilisaten voor zover daarin AVI-bodemmassen zijn toegepast, en bouwstoffen die voor meer dan 20 gewichtsprocenten uit AVI-bodemmassen staan. Deze bouwstoffen worden hierna afgekort als "**AVI-bodemmassen**".
- 1.2 Volgens de toelichting is het mogelijk om middels een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor afwijking van het omgevingsplan (hierna: "**Bopa**") af te wijken van dit verbod. Uit de toelichting blijkt niet wanneer een omgevingsvergunning voor een Bopa zal worden verleend.

In Nederland wordt de praktijk uitgevoerd door AKD N.V., statutair gevestigd in Rotterdam (ingeschreven in het handelsregister onder nummer 24366820). Alle diensten en (andere) werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met AKD N.V. Op de overeenkomst zijn, onder uitsluiting van enige andere algemene voorwaarden, de algemene voorwaarden van AKD N.V. van toepassing die zijn gedeponeerd ter griffie van de rechtbank te Rotterdam onder nummer 22/2023 en waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald met inbegrip van het bedrag van het eigen risico. Op verzoek worden de algemene voorwaarden kosteloos toegezonden. Zij kunnen ook worden geraadpleegd op <https://www.akd.eu/>.

- 1.3 Heros is een verwerker van bodemassen afkomstig van afvalverbrandingsinstallaties. Deze bodemassen worden verwerkt tot circulaire bouwstoffen. Deze bouwstoffen worden toegepast in de grond-, weg en waterbouw. Daarnaast produceert Heros uit de bodemassen secundair grondstoffen voor de toepassing in beton en betonproducten. Deze nuttige toepassing als bouwstof is voorgeschreven in landelijk beleid. Er geldt bovendien een verbod op het storten van bodemas.
- 1.4 Als gevolg van het Ontwerp zal de toepassing van AVI-bodemassen binnen de gemeente Alblasterdam ernstig worden belemmerd. Deze belemmering is onwenselijk in meerdere opzichten en in strijd met het evenredigheidsbeginsel. Heros verwerkt al vele jaren AVI-bodemassen tot bouwstoffen. Daarbij is veel onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bouwstoffen en daarmee is steeds gebleken dat een verantwoorde toepassing mogelijk is. Er is geen aanleiding voor een verbod. Dat zal hieronder worden toegelicht.

2 TEN ONRECHTE VERBOD OP TOEPASSING AVI-ODEMAS

- 2.1 Heros stelt zich op het standpunt dat er ten onrechte een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen in het Ontwerp is opgenomen. Dat wordt hieronder nader toegelicht.
- 2.2 Besluitvorming van bestuursorganen dient te voldoen aan het evenredigheidsbeginsel. Dit geldt nadrukkelijk ook voor bestemmingsplannen¹ en – sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet – thans ook voor omgevingsplannen. Uit vaste rechtspraak volgt dat de bestuursrechter, als daar aanleiding voor is, toetst of het bestreden besluit geschikt is om het doel te bereiken, of het een noodzakelijke maatregel is of dat met een minder vergaande maatregel kan worden volstaan, en of de maatregel in het concrete geval evenwichtig is.² Heros meent dat niet aan de eis van noodzakelijkheid en evenwichtigheid wordt voldaan.
- 2.2 **Onderbouwing in het Ontwerp is te summier en onvoldoende**
- 2.3 Het verbod op de toepassing wordt als volgt gemotiveerd in de toelichting bij artikel 11.19 van de regels van het Ontwerp:

“Dit artikel voorziet in een verbod op het toepassen van zogenaamde aandachtsbouwstoffen, ook wel thermisch of chemisch bewerkte bouwstoffen (stabilisatie/ immobilisatie, AVI-bodemassen en metaalslakken). Dit zijn de bouwstoffen die op dit moment in opspraak zijn en bij onzorgvuldige toepassing milieuschade veroorzaken. Er is gekozen voor een algemeen verbod, omdat een melding of binnenplanse vergunningplicht alsnog onvoldoende reguleert.”

- 2.4 Er zou dus sprake zijn van bouwstoffen die in opspraak zijn en bij onzorgvuldige toepassing milieuschade veroorzaken. In de “Motivering bij het besluit wijziging omgevingsplan op thema bodemkwaliteit Gemeente Alblasterdam”³ bij het Ontwerp wordt daaraan toegevoegd dat uit rapportages en publicaties van RIVM en ILT zou blijken dat de wetgeving niet of onvoldoende

¹ ABRS april 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1409.

² ABRS 2 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:285.

³

https://www.alblasterdam.nl/Inwoners/Alle_onderwerpen/Digitale_terinzagelegging/Terinzagelegging_Ontwerp_Bodemregels

toereikend zou zijn om aandachtsbouwstoffen veilig voor mens en milieu te kunnen gebruiken. Dat zou een nieuw probleem zijn, ontstaan door ontwikkelingen in deze sector.

- 2.5 Deze onderbouwing is volstrekt onvoldoende, zeker voor een ingrijpend verbod zoals opgenomen in het Ontwerp. Ten onrechte wordt geen enkele uitleg gegeven waaruit de opspraak zou bestaan, noch wordt geduid op welke rapportages en publicaties van RIVM en ILT en welke ontwikkelingen in de sector wordt bedoeld. Niet is onderbouwd waarom een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen nodig zou zijn.
- 2.6 Daarbij worden ten onrechte allerlei verschillende bouwstoffen als "aandachtsbouwstoffen" over een kam geschoren. Dat is onjuist, omdat de eigenschappen van bodemassen in vergelijking met bijvoorbeeld staalslakken of grondstabilisatie anders zijn. Een RIVM-rapport over LD-staalslakken kan niet dragend zijn voor een verbod op bodemassen. Voor elke bouwstof afzonderlijk had nader beoordeeld en onderbouwd moeten worden of regelgeving in aanvulling op landelijke regelgeving überhaupt evenredig is en zo ja, welke vorm van regulering dan passend en proportioneel zou zijn. Al die vereiste nuances ontbreken ten onrechte.
- 2.7 Het beschikbare onderzoek noopt niet tot een verbod op de toepassing van specifiek AVI-bodemassen. Of een verbod (of een meer genuanceerde aanvulling op landelijke regelgeving) voor één of meer van de andere bouwstoffen wellicht wel te overwegen valt, is niet aan Heros – als verwerker van bodemassen – om te beoordelen. Als er zich iets heeft voorgedaan bij een toepassing van AVI-bodemassen, betekent dit evenmin dat een algemeen en dus verstrekkend verbod op de toepassing, gerechtvaardigd is. Het ligt dan op de weg van de gemeente om te analyseren waar mogelijk aandachtspunten bij de toepassing, controle en toezicht bestaan, om vervolgens een op die aandachtspunten toegesneden aanpak uit te werken. Als bijvoorbeeld blijkt dat meer controles van de gemeentelijk toezichthouder gewenst zijn, kan daarop worden ingezet. Als een aanvullende eis dat boven de grondwaterstand wordt toegepast, kan die eis als maatwerkregel worden gesteld. Ten onrechte ontbreekt een analyse van de geschetste materie en een onderbouwing van de aanpak die daarvoor nodig en evenredig is.
- 2.8 Verder ontbreekt iedere onderbouwing ten aanzien van de 20% gewichtsprocenten als bovengrens voor het gehalte AVI-bodemassen in bouwstoffen. Hetzelfde geldt voor de "maatregelen ter voorkoming van milieuschade" zoals in de toelichting opgenomen. Onduidelijk is waarom de bouwstof alleen onder een gesloten verharding zou mogen worden toegepast, en waarom de bouwstoffen een oppervlakte van minimaal 1.000 m² zouden moeten beslaan.
- 2.9 Aldus wordt niet voldaan aan het motiveringsbeginsel.

2.3 Onevenwichtige gevolgen van het verbod

- 2.10 Een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen zal leiden tot een afname van de afzet van bodemas. Zelfs als omgevingsvergunningen voor een Bopa voor deze toepassing kunnen worden verleend, zal dat een afname van de afzet niet kunnen voorkomen. Immers, de bodemassen die door Heros worden geproduceerd worden afgenomen door aannemers. Deze aannemers moeten veelal opdrachten binnenhalen via aanbestedingen. Als ten tijde van de inschrijving voor een aanbesteding onzeker is of een omgevingsvergunning kan worden verkregen voor de toepassing van AVI-bodemassen, zal een aannemer in zijn aanbieding kiezen voor de toepassing van andere

bouwstoffen. Immers indien een omgevingsvergunning niet wordt verleend, heeft dat grote gevolgen voor prijs en planning van het project. Dat risico zal een aannemer willen vermijden.

- 2.11 Aannemers zullen bij voorbaat afzien van de toepassing van bouwstoffen waarvoor een Bopa vereist is waarbij onzeker is of en onder welke voorwaarden die kan worden behaald. Het verkrijgen van een omgevingsvergunning is onhaalbaar, gezien de eisen die daardoor in de toelichting worden gesteld. Feitelijk heeft het verbod dus tot gevolg dat geen AVI-bodemassen meer in Alblasserdam zullen kunnen worden toegepast, in strijd met landelijk beleid.
- 2.12 Het gevolg van een verbod zal zijn dat juist minder secundaire bouwstoffen worden gebruikt, terwijl rijksbeleid juist is gericht op een toename van het gebruik van secundaire bouwstoffen in het kader van de doelstelling om in 2050 volledig circulair te zijn. De invoering van vergunningplichten is een onwenselijke ontwikkeling gezien de circulaire doelstellingen. Dat vindt niet alleen Heros, maar dat vindt ook de Minister van Infrastructuur en Waterstaat getuige zijn Kamerbrief van 1 juli 2024.⁴

"Het is bekend dat medeoverheden een vergunningplicht invoeren voor de toepassing van secundaire bouwstoffen waaronder voor bodemas. Met de Omgevingswet hebben bevoegd gezagen zelf de mogelijkheid om aanvullende eisen te stellen. De vergunningplicht leidt mogelijk tot een verdere afname van de afzet van bodemas. Dit is gezien de circulaire doelstellingen een onwenselijke ontwikkeling."

- 2.13 Het effect van het verbod is juist dat het belang van het milieu wordt geschaad, doordat de circulaire doelstellingen niet kunnen worden gehaald. Dat geldt voor de landelijke doelstellingen, maar ook voor de gemeentelijke circulaire doelstellingen. Gemeentelijke projecten zullen voorts duurder worden omdat primaire bouwstoffen in de regel duurder zijn dan secundaire bouwstoffen.
- 2.14 Tegelijk wordt ook het bedrijfsbelang van Heros onevenredig geschaad. De verwerking van bodemassen is het belangrijkste onderdeel van haar bedrijf. Als bodemassen in Nederland niet langer kunnen worden toegepast als bouwstoffen, bedreigt dat de continuïteit van Heros.
- 2.15 Als sprake is geweest van een enkel incident met de toepassing van AVI-bodemassen, dan is dat nog geen reden om de toepassing geheel te verbieden. Dat kan wellicht reden zijn voor specifieke maatregelen zoals extra toezicht, of een concrete aanvullende voorwaarde in het omgevingsplan ter voorkoming van herhaling. Met een verbod is het middel erger dan de kwaal.
- 2.16 Voor deze nadelige gevolgen is geen rechtvaardiging, omdat het belang van mens en milieu niet noopt tot de instelling van een verbod. Dat zal Heros hieronder toelichten.

2.4 Noodzaak voor een verbod ontbreekt

- 2.17 Er is geen noodzaak voor het instellen van een generiek verbod op het toepassen van AVI-bodemassen en bouwstoffen die bestaan uit AVI-bodemassen. Volgens het Ontwerp is het doel van dit verbod duurzaam bodembeheer, waarbij gestreefd wordt naar een balans tussen de bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu én ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen.⁵ Het is echter

⁴ Kamerstukken II, 2023-2024, 30 872, nr. 300.

⁵ Artikel 11.1 van de regels en de toelichting daarbij.

geenszins nodig om ter bescherming van de kwaliteit van de bodem de toepassing van AVI-bodemas te verbieden.

- 2.18 Het Ontwerp staat haaks op landelijk beleid. Al in 2012 zijn de Rijksoverheid en de Nederlandse afvalenergiecentrales de Green Deal Verduurzaming nuttige toepassing AEC-bodemas overeengekomen. Deze Green Deal streeft juist naar de duurzame nuttige toepassing van AVI-bodemas als bouwstof. Daartoe zijn de AVI-bodemassen in de loop der jaren opgewerkt om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor bouwstoffen uit bouwstoffenregelgeving. Deze kwaliteitseisen zijn thans opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit 2022.
- 2.19 Ingevolge het landelijk afvalstoffenbeleid is de minimumstandaard voor verwerking het opwerken van AVI-bodemas conform de Green Deal ten behoeve van het gebruik als bouwstof. Dat is beschreven in sectorplan 20 van het LAP3. In januari 2025 is het Ontwerp Circulair Materialenplan ("CMP") voor inspraak ter inzage gelegd. Het CMP is de opvolger van het LAP3 en zal later dit jaar al in werking treden. Ook in het CMP is toepassing van AVI-bodemas als bouwstof dat voldoet aan de kwaliteitseisen uit de Regeling bodemkwaliteit 2022, als minimumstandaard voorgeschreven (Afvalplan Assen AVI's).
- 2.20 Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een specifieke regeling opgenomen voor de toepassing van AVI-bodemassen en immobilisaten als bouwstoffen. De wetgever heeft nadrukkelijk niet gekozen voor een verbod en/of een vergunningplicht voor de toepassing van deze bouwstoffen, omdat met de specifieke regeling het belang van mens en milieu voldoende beschermd is. Het toepassen van bouwstoffen is aangewezen als een milieubelastende activiteit. In par. 4.123 van het Besluit activiteiten leefomgeving ("Bal") zijn de regels opgenomen waaraan deze milieubelastende activiteit moet voldoen, waaronder in het bijzonder een verwijzing naar de kwaliteitseisen zoals bedoeld in artikel 25d, eerste lid, van het Besluit bodemkwaliteit.⁶ Deze kwaliteitseisen gelden ook voor AVI-bodemassen. Daarnaast geldt voor AVI-bodemassen en immobilisaten een informatieverplichting. Ten minste vier weken voorafgaand aan de activiteit, moet bepaalde informatie worden verstrekt aan het bevoegde gezag.⁷
- 2.21 Volgens de toelichting bieden de in het Bal gestelde kwaliteitseisen een voldoende generiek beschermingsniveau:⁸

"De kwaliteitseisen voor bouwstoffen in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gesteld met het oog op de bescherming van het milieu. Deze kwaliteitseisen bieden een voldoende generiek beschermingsniveau. Daardoor is de verwachting dat maatwerk alleen aan de orde zal zijn in specifieke situaties waar bijzondere bescherming nodig is. Tot op heden is gebleken dat van de mogelijkheid tot aanscherping van deze kwaliteitseisen in de provinciale milieuverordening voor grondwaterbeschermingsgebieden en waterwingebieden geen gebruik is gemaakt."

⁶ Artikel 4.1264, eerste lid, van het Bal.

⁷ Artikel 4.1258, eerste lid, van het Bal.

⁸ Stb. 2021, 98, pag. 203.

- 2.22 De invoering van een informatieverplichting voor AVI-bodemassen en immobilisaten wordt als adequaat instrument gezien om toe te kunnen zien op de kwaliteit van de AVI-bodemassen en de locatie van toepassing.⁹
- 2.23 De wetgever op rijksniveau zag ten tijde van de recente invoering van de Omgevingswet derhalve geen noodzaak voor een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen. De minister ziet die noodzaak nog steeds niet, getuige de kamerbrief zoals hierboven aangehaald (randnummer 2.12).
- 2.24 Heros ziet niet welke specifieke situatie binnen de gemeente Alblasersdam aan de orde zou zijn die een verbod alsnog nodig maakt. In ieder geval maakt (de toelichting bij) het Ontwerp geen enkele melding van een specifieke situatie die noopt tot het voorgenomen verbod. De enkele verwijzing naar bovendien niet nader genoemde rapporten en publicaties van RVIM en ILT, volstaat daartoe niet. In ieder geval kunnen enkele incidenten niet een algeheel verbod rechtvaardigen.
- 2.25 AVI-bodemassen kunnen verantwoord worden toegepast. Zo brengt Heros sinds 2012 AEC-granulaat op de markt, onder de merknaam Granova® Granumix. AEC-granulaat in beton is volgens BRL 2507 KOMO gecertificeerd. Heros heeft nimmer enige klacht of kritiek op haar granulaat ontvangen. Dat kan ook niet, want AEC-granulaat scoort vaak beter dan regulier betongranulaat. Waar de score niet beter is, zijn nog steeds alle onderzochte elementen zonder uitzondering in orde. Al met al is er in de loop van diverse jaren geen enkele andere secundaire grondstof voor beton zo uitvoerig onderzocht als AEC-granulaat. Er kwam nooit uit, dat het materiaal niet zou deugen. Het is daarom onbegrijpelijk wanneer bouwstoffen waarin AVI-bodemassen is gebruikt, geweerd zou worden.
- 2.26 De noodzaak om de toepassing van AVI-bodemassen te verbieden, is kortom niet aangetoond. Voor zover er zorgen zijn omtrent de kwaliteit van de bouwstoffen die worden toegepast, voorziet het Bal erin dat tijdig informatie wordt aangeleverd, zodat de toezichthouder kan vaststellen of inderdaad bouwstoffen worden toegepast binnen de kaders van de wet. De gemeente heeft hier een toezichthoudende taak die binnen het huidige kader adequaat kan worden uitgevoerd. De invoering van een vergunningplicht voegt daar niets aan toe.

Minder vergaande alternatieven

- 2.27 Het bestaande juridische kader volstaat derhalve. Voor zover uw raad niettemin aanvullende waarborgen wenst te formuleren omtrent de verantwoorde toepassing van AVI-bodemassen, dan zijn daarvoor minder ingrijpende alternatieven voor handen. Ten onrechte is gekozen voor het meest vergaande middel.
- 2.28 Nogmaals, het ligt op de weg van de gemeente om te analyseren waar mogelijk aandachtspunten bij de toepassing, controle en toezicht bestaan, om vervolgens een op die aandachtspunten toegesneden aanpak uit te werken. Met een intensivering van het toezicht kan de gemeente erop toezien dat toepassingen van AVI-bodemassen voldoen aan de wettelijke eisen, ter voorkoming van een onverhoopt incident.
- 2.29 Heros wees hierboven reeds op de brief van 1 juli 2024 waarin de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de invoering van de vergunningplicht als een ongewenste ontwikkeling aanmerkt. De

⁹ Stb. 2021, 98, pag. 210.

minister wijst in die brief ook op alternatieven waarmee de zorgen van de gemeenten die een vergunningplicht overwegen, kunnen worden ondervangen.¹⁰ De minister wijst in de eerste plaats op het CMP en de herijking bodemregelgeving binnen welke context naar de landelijke kaders voor secundaire bouwstoffen wordt gekeken. Het ontwerp CMP ligt thans voor inspraak ter inzage en zal in de loop van dit jaar in werking treden. Heros meent dat de gemeente Alblasserdam deze herijking van de rijksregels ten onrechte doorkruist met de invoering van een verbod.

- 2.30 In de tweede plaats wijst de minister erop dat een ketenaanpak van secundaire bouwstoffen wordt opgezet met als doel om reststromen op een zo hoogwaardig en verantwoord mogelijke manier te verwerken en toe te passen. Ook daarmee kunnen zorgen worden ondervangen.
- 2.31 De minister wijst tot slot op het gesprek dat hij zal aangaan met gemeenten om te zien wat zij nodig hebben voor een verantwoorde toepassing van secundaire bouwstoffen in het algemeen. Het is Heros niet bekend of dit gesprek inmiddels heeft plaatsgevonden. Zo niet, dan meent Heros dat dit gesprek eerst dient plaats te vinden voordat kan worden beoordeeld of nadere regels op gemeentelijk niveau voor één of meer stoffen opportuun zijn. En als die nadere regels dan toch opportuun worden bevonden, dan hoeft dat niet met een verbod maar kan dat ook worden vormgegeven door het stellen van nadere eisen in het Omgevingsplan, naar evenredigheid toegespitst op de betreffende stoffen.
- 2.32 Volgens de toelichting bij artikel 11.19 van de regels bij het Ontwerp is het mogelijk om met een Bopa af te wijken van het verbod op toepassing van AVI-bodemassen. Daarbij moet rekening gehouden worden met een viertal maatregelen ter voorkoming van milieuschade. Daarnaast moet in de aanvraag de nodige informatie worden gegeven. De vier gestelde genoemde maatregelen ter voorkoming van milieuschade zijn:
- (a) de bouwstof wordt boven de grondwaterstand toegepast;
 - (b) de bouwstof ligt onder gesloten verharding;
 - (c) het werk dient binnen 1 jaar na toepassing te zijn afgerond; en
 - (d) de bouwstoffen worden minimaal toegepast over een oppervlakte van minimaal 1.000 m².
- 2.33 De noodzaak voor deze maatregelen wordt niet in het Ontwerp onderbouwd. In ieder geval de voorwaarde dat de bouwstof onder gesloten verharding moet worden toegepast, is niet aanvaardbaar. De AVI-bodemassen die voldoet aan de kwaliteitscriteria in de Regeling bodemkwaliteit mag vrij worden toegepast. Een deel van die toepassing ligt niet onder een gesloten verharding, maar vormt bijvoorbeeld zelf de verharding ten onrechte wordt dat onmogelijk gemaakt. AVI-bodemassen worden voorts toegepast in waterpasserende systemen, hetgeen zich niet verdraagt met een verplichting van een gesloten verharding. Er is geen begin van onderbouwing waarom die bewezen toepassing in Alblasserdam wordt uitgesloten.
- 2.34 De maatregel dat de bouwstof boven de grondwaterstand moet worden toegepast, is onduidelijk omdat het begrip grondwaterstand niet is gedefinieerd. De grens van 1.000 m² is verder volstrekt willekeurig.

¹⁰ Kamerstukken II, 2023-2024, 30 872, nr. 300.

- 2.35 Indien uw raad deze maatregelen desondanks nodig acht, dan kunnen die net zo goed als maatwerkregel in het omgevingsplan worden opgenomen. Dat is minder verstrekkend dan een verbod, omdat dan geen voorafgaande vergunning vereist is. Tegelijkertijd gelden dezelfde maatregelen en is het belang van mens en milieu daarmee geborgd zoals met het Ontwerp wordt beoogd. Uw raad kan immers eenvoudig als maatwerkregels voorschrijven dat elke toepassing van "aandachtsbouwstoffen" aan de gestelde vier maatregelen moet voldoen.
- 2.36 Uw raad kan eveneens nader in omgevingsplan regelen welke informatie door een initiatiefnemer moet worden aangeleverd in aanvulling op de informatie die reeds ingevolge het Bal moet worden aangeleverd. Ook daarvoor is niet de invoering van een verbod nodig. NB: de meeste informatie zoals opgenomen in de toelichting bij het Ontwerp moet reeds op grond van het Bal worden overgelegd door de initiatiefnemer. Alleen de informatie onder sub j, l tot en met t is aanvullend op het Bal.
- 2.37 Heros is ervan overtuigd dat het goed mogelijk is om een sluitende regeling op te nemen in het omgevingsplan die recht doet aan de (mogelijke) wens van uw raad om het belang van mens en milieu bij de toepassing van AVI-bodemassen, zonder dat een verbod nodig is. Dat ziet zij bevestigd in documenten over de voorbereiding van het Ontwerp. Heros heeft bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid een verzoek ingediend op grond van de Wet open overheid. Dat heeft onder meer geresulteerd in de openbaarmaking van bijgaande e-mail waaruit blijkt dat louter voor een verbod is gekozen, omdat dit de regels simpeler maakt (**bijlage 1**). Een verdere uitwerking in regels werd kennelijk niet onmogelijk bevonden:
- "We hebben o.a. voor een verbod gekozen, omdat dit de regels simpeler maakt (1 klein artikel ipv 2,5 pagina aan artikelen)."*
- 2.38 De keuze voor een verbod, omdat dit simpeler zou zijn, is wat Heros betreft onbegrijpelijk. Dit vormt een aanzienlijke belemmering voor de toepassing van secundaire bouwstoffen en de transitie naar volledige circulariteit, terwijl met goed doordachte regels het belang van mens en milieu evengoed gediend kan worden.
- 2.39 Indien een initiatiefnemer vooraf kan inschatten of aan de geldende toetsingscriteria kan worden voldaan, geeft dat rechtszekerheid en zal mogelijk toch voor het gebruik van secundaire bouwstoffen zoals AVI-bodemas worden gekozen in die omstandigheden waar dat ook volgens de gemeente Alblasserdam aanvaardbaar wordt gevonden.
- 2.40 Ten aanzien van de informatie die nodig zou zijn volgens de toelichting merkt Heros nog het volgende op. Het is veelal onduidelijk welke concrete informatie overlegd zou moeten worden en wat daarvan dan vervolgens de waarde is bij de verdere beoordeling. Volgens sub m zou bijvoorbeeld informatie over de waarborging van de eisen van het productcertificaat nodig zijn, indien een milieuhygiënische verklaring een productcertificaat is. Heros begrijpt dit niet, omdat dit toch juist met het productcertificaat wordt geborgd.
- 2.41 Volgens sub n moeten de kritische aspecten zoals grondwater en oppervlaktewater in de nabijheid worden beschreven. Onduidelijk is wanneer sprake is van "nabijheid". Verder is de opsomming ten onrechte niet uitputtend, zodat onduidelijk is wat de gemeente als kritische aspecten beschouwt. Dat is rechtsonzeker.

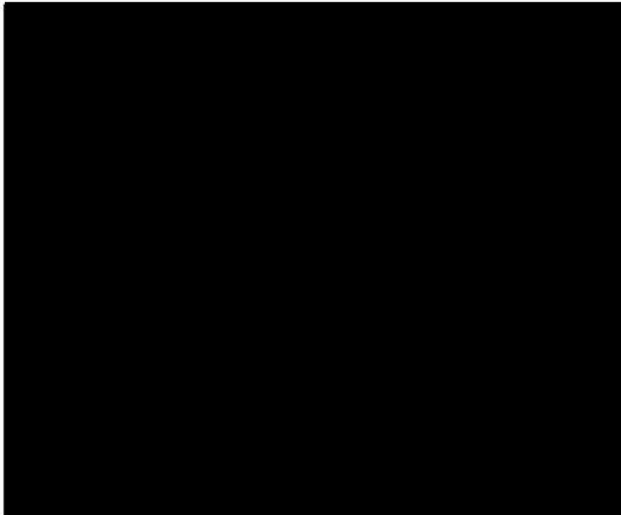
- 2.42 De "grondwaterstand" is niet gedefinieerd, zodat niet goed kan worden aangegeven wat de toepassingshoogte is ten opzichte van de grondwaterstand.
- 2.43 De eis dat informatie over de zetting voor de komende 100 jaar moet worden gegeven, volgt Heros niet. Dat is in de eerste plaats een overdreven lange periode en vergt een onnodig onderzoeksinspanning. Verder blijkt niet wat de relevantie hiervan is voor de door gemeente te maken afweging.
- 2.44 Heros meent dat het niet nodig is om per toepassing op aanvullende informatie te vragen ten opzichte van de informatie die reeds op grond van het Bal moet worden aangeleverd. De noodzaak is ten onrechte niet beschreven en zal alleen maar tot onnodige onderzoeksverplichtingen en belemmeringen leiden. Als uw raad hier niettemin aan vast wenst te houden, dan kan de verplichting om aanvullende informatie aan te leveren eenvoudig in het omgevingsplan worden opgenomen. Daarvoor is een vergunningplicht niet nodig en daarvan moet ook worden afgezien.
- 2.45 Kortom, de eisen van noodzakelijkheid en rechtszekerheid staan in de weg aan een vergunningplicht voor de toepassing van AVI-bodemas. Voor zover aanvullende lokale eisen nodig zouden zijn, gebiedt de evenredigheid dat hooguit een eenduidige maatwerkregel wordt opgenomen in het omgevingsplan met lokale aanvullende eisen waaronder AVI-bodemas, als alternatief voor een vergunningplicht.

2.5 **Geschied**

- 2.46 Tot slot wijst Heros er hier op dat de invoering van een verbod geen geschikte maatregel is, omdat daarmee niet op een coherente wijze uitvoering wordt gegeven aan het Nederlandse bouwstoffenbeleid. Zoals hierboven toegelicht, is het rijksbeleid gericht op het toepassen van secundaire bouwstoffen zoals AVI-bodemassen in het licht van de doelstelling van volledige circulariteit. Het rijksbeleid voorziet juist in toepassingsmogelijkheden, terwijl gemeentelijke regelgeving dat nu zal doorkruisen in Alblasterdam. Daarmee dreigt vervolgens een lappendeken van regels voor de toepassing van bouwstoffen, omdat in andere gemeenten geen aanvullende eisen gelden, of gemeenteraden elders weer andere regels voor omgevingsplannen kunnen gaan overwegen en kunnen gaan stellen, met ook mogelijke procedures als gevolg. Dat alles levert tegenstrijdigheden op, is niet coherent en daarmee ook om die reden in strijd met het evenredigheidsbeginsel.

3 **CONCLUSIE EN VERZOEK**

- 3.1 Het Ontwerp bevat in strijd met het evenredigheidsbeginsel een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen. Heros verzoekt u om af te zien van de vaststelling van par. 11.1.3 van het Ontwerp voor wat betreft het verbod op de toepassing van specifiek AVI-bodemassen, waaronder immobilisaten waarin AVI-bodemassen zijn toegepast en bouwstoffen die voor meer dan 20 gewichtsprocenten uit AVI-bodemassen bestaan.
- 3.2 Subsidiar verzoekt Heros uw raad om voor AVI-bodemas in plaats van een vergunningplicht een eenduidige maatwerkregel op te stellen waarmee het belang van mens en milieu ook op adequate wijze kan worden behartigd.

Bijlage	Omschrijving
1	Openbaar gemaakte e-mail

akd

Bijlage 1

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 20 november 2023 16:23
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: voorbeeld voor ODNL en ministerie voor landelijke meld of vergunningplicht staalslakken
Bijlagen: Artikelen en toelichting TGG en staalslakken ed.docx

Beste [REDACTED],

Ben blij te horen dat er verbeteringen aankomen en een meerjarige herijking van het beleid. Hierbij ter inspiratie voor de landelijke denktank de artikelen met toelichting die we hebben gemaakt voor o.a. staalslakken. We hebben o.a. voor een verbod gekozen, omdat dit de regels simpeler maakt (1 klein artikel ipv 2,5 pagina aan artikelen). In de toelichting is te lezen dat we aansturen op aanvraag van een vergunning. Een vergunning geeft het bevoegd gezag meer zeggenschap over waar en hoe ze worden toegepast. Een melding vinden we nog wat te marginaal, omdat onze zeggenschap dan nog steeds minimaal is.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
*Adviseur Bodem
Unit Juridisch Advies en Ondergrond*

Per 1 januari 2024 treedt de omgevingswet in werking, [bent u er al klaar voor?](#)
Let op: de bodemmeldingen doet u dan via het [omgevingsloket](#). Hiervoor heeft u E-herkenning nodig. Oefen alvast met onze [modules](#).

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
Johan de Wittstraat 140, 3311 KJ, Dordrecht
Postbus 550, 3300 AN Dordrecht
www.ozhz.nl

[REDACTED]@ozhz.nl
078 770 [REDACTED]

Is deze mail niet voor u bedoeld? Laat dit aan de afzender weten en verwijder de mail. Aan dit bericht kunt u geen rechten ontleenen.

Postbus 4302 3006 AH Rotterdam

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

03

1001521

AKD
Wilhelminakade 1 3072AP ROTTERDAM The Netherlands

Frankering betaald

R Aangetekend

D-A-1

Raad van Alblasserdam
p/a B&W gemeente Alblasserdam
Postbus 2
2950AA ALBLASSERDAM

3SAWHH7086486

Recommandé

NL

3SAWHH7086486

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90. **F** (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl **I** www.waterschaprivierenland.nl

Bank [REDACTED]

Burgemeester en wethouders van
Alblasserdam
Postbus 2
2950 AA ALBLASSERDAM

Datum:
20 maart 2025

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
2025-199795

Behandeld door:
[REDACTED]

Onderwerp:
Zienswijze Bodemregels

Telefoonnummer / e-mail:
(0344) 64 90 90 / info@wsrl.nl

Geacht college,

Waterschap Rivierenland maakt hierbij gebruik van de mogelijkheid om een inhoudelijke zienswijze in te dienen tegen het ontwerp omgevingsplan bodemkwaliteit van de gemeente Alblasserdam. Deze zienswijze volgt op onze pro-forma zienswijze van 6 maart jl. (kenmerk 2025-199795), waarin we vanwege de complexiteit van het onderwerp en de belangen van het waterschap extra tijd vragen voor het indienen van de inhoudelijke zienswijze.

Wij begrijpen de noodzaak van het aanscherpen van de normen om de aanwezigheid en verspreiding van schadelijke stoffen in onze leefomgeving te beperken. Het is van groot belang om de gezondheid van mens en milieu te beschermen.

Wij zijn van mening dat, zoals bij alle vormen van vervuiling, het aanpakken van de bron de meest effectieve manier is om PFAS te bestrijden. Hoewel wij de intentie achter de wijzigingen in het omgevingsplan begrijpen, verwachten wij dat deze slechts beperkt zullen bijdragen aan het verminderen van PFAS in de leefomgeving. Bovendien maken wij ons zorgen dat de voorgestelde wijzigingen onevenredige gevolgen zullen hebben voor onze uitvoerende taken.

Ons bezwaar richt zich op de volgende punten.

Redelijkheid en billijkheid van toepassingsvereisten en saneringsopgave

- De aanwezigheid van PFAS is in het algemeen niet te relateren aan de activiteiten van het waterschap, met uitzondering van (effluentlozingen van) zuiveringsinstallaties en eventuele specifieke puntbronnen. Wij zijn daarmee ook niet in staat om verontreiniging van de bodem met PFAS, die veelal veroorzaakt is door atmosferische depositie, te voorkomen of het risico daarop te beperken.

Als waterschap voeren wij onze taken zo veel mogelijk duurzaam uit. Door de aanscherping van het bodembeleid zal minder grond bruikbaar zijn voor hergebruik in onze projecten. In plaats daarvan moeten we meer grond afvoeren naar een verwerker voor reiniging. De kosten voor de verwerking van grond met verhoogde concentraties aan PFAS zijn aanzienlijk hoger. We hebben RHDHV gevraagd hiervoor een indicatieve berekening te maken. Ze ramen de extra kosten op circa 140 euro per m3 af te voeren grond.

Wij verzoeken u vriendelijk bij verdere correspondentie ons kenmerk te vermelden, zodat wij uw brief sneller kunnen beantwoorden.

Het nieuwe beleid vergroot de impact op het milieu. We moeten grond reinigen en over grotere afstanden transporteren. Dit vraagt extra energie en leidt tot meer uitstoot. En we moeten vaker een beroep doen op primaire grondstoffen (bijvoorbeeld zand, klei of teelaarde). Dit is ook strijdig met de doelstelling voor duurzaam grondstoffengebruik van het bodembeleid.

- We stellen de redelijkheid en billijkheid van de terugsaneerwaarde van 2,3 µg/kgds voor PFOA voor wegbermen en moestuinen ter discussie. Het waterschap is geen veroorzaker. Als gevolg van het nieuwe beleid moeten we, in tegenstelling tot andere grondeigenaren, op regelmatige basis grond ontgraven, afvoeren en toepassen. Het gaat daarbij om groot-schalig grondverzet voor herinrichting van het hoofdwatersysteem en kadeversterking.
- Daarnaast zal het nieuwe omgevingsplan leiden tot een aanzienlijke kostenpost (circa 140 euro per af te voeren kubieke meter). Wij vragen ons af of de extra maatschappelijke kosten opwegen tegen de te realiseren winst voor de bescherming van het milieu en de omgeving. We vinden dat andere aspecten zoals herverontreiniging doordat de bron niet wordt weggenomen, uitstoot, energie en beschikbaarheid van primaire grondstoffen, onvol-doende zijn meegewogen.

Onderscheid normen in toepassingsvereisten en terugsaneerwaarden PFAS

- In het nieuwe omgevingsplan bedraagt de terugsaneerwaarde PFOA 7 µg/kgds voor woon-gebieden en 2,3 µg/kgds voor wegbermen en moestuinen.
- We verzoeken om wegbermen, mede gelet op het gebruik, voor wat betreft de terugsaneerwaarde voor PFOA gelijk te stellen aan groenzones binnen woongebieden (bodemfunctie 'Wonen') met bijbehorende terugsaneerwaarde van 7 µg/kgds (0,007 mg/kgds). Tevens vragen we om de criteria voor toepassing van grond hier ook op aan te passen. Dit is weliswaar nog steeds een aanscherping ten opzichte van de huidige situatie met toepassings-norm van 10 µg/kgds, maar de impact op de uitvoerbaarheid en kosten zal beduidend minder zijn.
- In het omgevingsplan ontbreekt beleid voor het tijdelijk uitnemen van grond met concentraties boven de (nieuwe) toepassingswaarden voor PFAS. We vragen duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheid van tijdelijk uitnemen, dat wil zeggen het ontgraven en op of nabij en onder dezelfde condities terugplaatsen van grond, bij concentraties boven de toepassingswaarde.

Algemene kwaliteit wegbermen

- In de decentrale beleidsregels zijn wegbermen specifiek benoemd, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen wegbermen binnen de bebouwde kom en wegbermen buiten de bebouwde kom. Voor wegbermen is bepaald dat met het oog op het beschermen van het milieu bij wegbermen buiten de bebouwde kom sprake moet zijn van een bodemkwaliteit die voldoet aan de kwaliteitsklassen wonen of landbouw/natuur. Dit betekent ook dat alleen grond of baggerspecie toegepast mag worden met de kwaliteitsklassen wonen of landbouw/natuur. Voor wegbermen binnen de bebouwde kom is een dergelijke bepaling niet opgenomen.
- We vragen om geen onderscheid te maken in bermen binnen de bebouwde kom en wegbermen buiten de bebouwde kom, aangezien de mate van bescherming van het milieu niet wezenlijk verschilt.
- Tevens vragen we, mede gelet op de blootstelling, om de toepassingswaarden voor toe te passen grond gelijk te stellen aan de bodemfunctieklasse 'wonen'.

Zoutgehalte wegbermen in relatie tot gladheidsbestrijding

- In de decentrale beleidsregels zijn eisen gesteld aan het chloride gehalte in de bodem. Aan gezien wij wegbeheerder zijn voor een aantal wegen, hebben we ook een verplichting ten aanzien van gladheidsbestrijding. Deze gladheidsbestrijding vindt met name plaats door het strooien van zout in perioden waarin kans op gladheid aanwezig is. Door oppervlakkige afstroming vanaf de wegen komt dit zout vervolgens in de randen en de bodem langs de wegen terecht.
In de decentrale regels is geen uitzonderingsbepaling opgenomen voor een verontreiniging met chloride als gevolg van gladheidsbestrijding. Dit kan resulteren in een verplichting (zorgplicht) tot het wegnemen van verontreinigde grond als gevolg van deze gladheidsbestrijding.
- We vragen om een uitzonderingsbepaling op te nemen voor situaties die ontstaan als gevolg van de bestrijding van gladheid.

Bruikbaarheid bodemkwaliteitskaarten

- In het omgevingsplan is bepaald dat toepassing van grond enkel op basis van bodemkwaliteitskaarten niet mogelijk is. Dit is van toepassing ongeacht de eisen die zijn gesteld aan de statistische betrouwbaarheid van de bodemkwaliteitskaarten. In een dergelijke situatie is een aanvullend bewijsmiddel met een verkennend bodemonderzoek of partijkeuring verplicht gesteld. Hoewel niet specifiek benoemd, lijkt tijdelijk uitnemen zonder aanvullend bodemonderzoek of een partijkeuring nog steeds mogelijk te zijn.
- Voor de werken waar tijdelijk uitnemen niet toereikend of mogelijk is, is een aanvullend bewijsmiddel met een verkennend bodemonderzoek of partijkeuring verplicht. Dit leidt tot extra kosten voor het noodzakelijkerwijs laten uitvoeren van verkennend bodemonderzoek of het uitvoeren van een partijkeuring op te definiëren partijen.
- We vragen om voldoende ruimte te bieden voor het tijdelijk uitnemen (ontgraven en op of nabij dezelfde plek en onder dezelfde omstandigheden terugbrengen) van grond bij concentraties boven de toepassingswaarde voor nieuw toe te passen grond.
- Tevens vragen we om, gelet op de eisen aan de statistische onderbouwing van bodemkwaliteitskaarten, hergebruik van grond binnen het samenwerkingsverband beheergebied Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zonder aanvullend bodemonderzoek mogelijk te maken.

Baggerdepots

- In de wijziging van het omgevingsplan zijn de activiteiten 'verspreiden op de kant' van baggerspecie en het inrichten van zogeheten 'weilandbaggerdepots' niet specifiek benoemd. Voor het opslaan van grond en baggerspecie is het algemene principe geformuleerd dat geen achteruitgang of verslechtering van de bestaande gebiedskwaliteit moet worden nastreefd. In tegenstelling tot grond zijn geen bepalingen opgenomen in de wijze waarop deze opslag fysiek moet worden afgeschermd om contactmogelijkheden te voorkomen. Het vigerende beleid ten aanzien van 'verspreiden op de kant' van baggerspecie en het inrichten van zogeheten 'weilandbaggerdepots' lijkt daarmee niet gewijzigd.
- We vragen om te bevestigen dat het vigerende beleid ten aanzien van 'verspreiden op de kant' van baggerspecie en het inrichten van zogeheten 'weilandbaggerdepots' niet wijzigt.

Verwijzing naar normdocumenten

- In het omgevingsplan wordt niet altijd verwezen naar de meest recente normdocumenten, wat strijdigheid veroorzaakt.
- We verzoeken om verwijzingen naar de normdocumenten niet in het decentrale omgevingsplan op te nemen, maar daarvoor het landelijke juridische kader als verwoord in de Regeling bodemkwaliteit 2022 te hanteren.

Conclusie

Gezien bovenstaande punten verzoeken wij u dringend om het ontwerp omgevingsplan bodemkwaliteit te herzien.

[Redacted signature block]

We hopen dat onze zienswijze bijdraagt aan een weloverwogen besluitvoering. We zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,

[Redacted signature block]

Bijlagen: Geen

[Redacted signature block]